

1. čítanie: Jer 20, 10-13

Prorok Jeremiáš pôsobil v čase ohrozenia Izraela Babylonským kráľovstvom. Izraelu zvestoval trest za nevernosť zmluve a preto sa stretával s odporom a prenasledovaním. Text dnešného prvého liturgického čítania hovorí práve o tom, ako Jeremiáš vnútorne prežíval útoky na vlastnú osobu. Text je fragmentom jedného z tzv. vyznaní Jeremiáša (porov. 11,18 – 12,4; 15,10,21; 17,4-18; 18,18-23; 20,7-18). Čítanie môžeme tematicky rozdeliť na štyri časti. V prvej je opísaný vnútorný stav Jeremiáša, ktorý sa stal predmetom osočovania a až prenasledovania. Dokonca aj jeho zdanliví priatelia sa obracajú proti nemu. Treba povedať, že nepriazeň, ktorú pociťuje Jeremiáš, sa stáva jeho osudom (porov. 1,18) kvôli tomu, že prorokuje trest. V druhej časti prorokovej reči vidíme, že Jeremiášovi pomáha túto nepriaznivú situáciu prekonať dôvera v Pána. Preto sa v tretej časti v modlitbe obracia priamo na Pána a prosí o riešenie svojej tragickej situácie v súlade s vtedajším zákonom odvety. Presvedčenie, že Pán Jeremiáša neponechá napospas osočovateľov, ale že zasiahne spravodlivo, pretože pozná plnú pravdu, ústi do štvrtej časti, v ktorej prorok už oslavuje Pána, lebo si je istý jeho pomocou a spravodlivosťou.

2. čítanie: Rim 5, 12-15

Pavol apoštol v prvých kapitolách listu Rimanom, ktoré predchádzajú textu dnešného druhého liturgického čítania, prezentuje presvedčenie, že všetci ľudia zhrešili, bez ohľadu na to, či boli členmi vyvoleného národa a teda mali isté náboženské privilégia, medzi ktoré patrilo napr. dar Tóry, alebo patrili k tzv. nemorálnym pohanom. Všetci zhrešili. Pavol však nepozostáva len na tejto dramatickej diagnóze ľudskej prirodzenosti, ale aj ukazuje, že vďaka Kristovmu spásnemu dielu, človek už nie je vystavený beznádeji smrti, ktorú prináša so sebou hriech. Tento protiklad – hriech kontra milosť – Pavol predkladá vo svojej argumentácii. Tá je v súlade s vtedajším rečníckym umením skomponovaná na základe paralelizmu (gr. figúra *synkrisis*). Ten tvoria dve osoby kľúčové pre ľudstvo: Adam – praotec všetkých a Ježiš – spasiteľ všetkých. Pavol argumentuje, že tak ako v jednote s Adamom zakúšame spoločné „dedičstvo hriechu“, tak v jednote s Kristom ľudia prežívajú omnoho väčšiu milosť solidarity. Vďaka Kristovi už nie je smrť ale len život. Vďaka poslušnosti Ježiša tak všetci ľudia získavajú bohatstvo daru spásy (v. 15).

Evanjelium: Mt 10, 26-33

Evanjeliové čítanie dnešnej nedele tvorí fragment tzv. misijnej reči Ježiša. Ježiš sa v nej obracia na svojich učeníkov, ktorých misiou je hlásať príchod nebeského kráľovstva a dáva im poučenia a inštrukcie, ktorými sa majú riadiť počas ohlasovania. Je príznačné, že fragment sa začína slovami „nebojte sa“. Ježiš dobre chápe obavy a nepokoj svojich učeníkov, ako i každého ohlasovateľa evanjelia. Tieto slová zároveň pripomínajú slová povzbudenia nachádzajúce sa v knihe proroka Izaiáša (Iz 35,3-4; 41,9-10). Celý fragment je popretkávaný priamymi či nepriamymi slovnými i tematickými narážkami na knihu proroka

Izaiáša. Tak evanjelista Matúš odhaľuje prorocký charakter kresťanského hlásania. Napriek problémom, s ktorými sa učeníci nepochybne stretnú, nemajú upadať do beznádeje, ale majú pamätať, že to Boh ich pozval, aby hlásali jeho posolstvo a preto im bude i pomáhať. Preto by mali otvorene hlásať a nebať sa (por. Iz 40,9). Majú byť totiž odhalené „veci nové a veci skryté“ (Iz 48,6-9; porov. 42,9), dobrá novina o kráľovstve, ktorá skôr nebola známa.

„Čo vám hovorím vo tme, hovorte na svetle“ – to je ďalšie nadviazanie na Izaiášovu ideu ohlasovania dobrej zvesti Božiemu ľudu (Iz 42,6). To, čo Ježiš učil svojich učeníkov súkromne, majú teraz oni ohlasovať otvorene a smelo, dokonca aj zo striech. Tieto slová sú pochopiteľné, keď bližšie spoznáme tradičné izraelské domy v Palestíne v 1. storočí n.l. Mali rovnú strechu, z ktorej sa rečník / kazateľ mohol prihovárať väčšiemu množstvu ľudí. Tí, ktorí hlásajú evanjelium, si musia byť vedomí, že nepriateľstvo, s ktorým sa budú musieť vysporiadať, môže ich reálne ohrozovať aj existenčne. Ježiš však ukazuje, že pre veriacich telesná smrť nie je definitívnym koncom existencie. Učeníci si preto môžu byť istí, že Otec na nebesiach, ktorý sa stará aj o takú nepatrnú bytosť, akým je drobné vtáča, ich vidí a stará sa aj o nich. Boh určite mimoriadnym spôsobom preukáže svoju pomoc tým, ktorých povolal, aby ohlasovali jeho zvesť. Izraeliti volali k Bohu „si náš Otec (Iz 63,16)“. V súvislosti s tým Ježiš pripomína učeníkom o ich pute s Ním a s Bohom ako ich Otcom (por. Mt 6,29.32.33).

Ježiš tu ďalej hovorí viac o svojej misii Syna človeka, pričom zvyrazňuje svoju rolu na súde pred tvárou Otca, rolu, ktorá ukazuje význam Ježiša ako Pána. Uznanie jednoty učeníkov s Ježišom znamená ich uznanie pred tvárou Otca, ale odmietnutie Ježiša nakoniec vedie do ich odmietnutia pred tvárou Otca.

Branislav Kluska

Foto: Františka Čáčková, OSF

Publikované v spolupráci s [Katolíckym biblickým dielom na Slovensku](#).

The post [Komentár k biblickým čítaniam – Dvanásta nedeľa v cezročnom období „A“](#) appeared first on [Zasvätený život](#).

(Zamyslenie zo stránky zasvatenyzivot.sk.)